

Filipai

Te launiu Pol e taataa i na tama i Filipai

**Na hakataakoto hakamattua i roto
te launiu nei:**

Na tattara kaamata *1.1—1.11*

Te ora Pol *1.12—1.26*

Te ora Krai *1.27—2.18*

Timoti laaua ma Epafroditus *2.19—2.30*

Lollohi hakappuru i na mee e ssara *3.1—4.9*

Na soa laoi Pol *4.10—4.20*

Na tattara hakaoti *4.21—4.23*

¹ Anau Pol, maaua ma Timoti ni tama hehekau ma Jisas Krai.

Maaua e tattaa atu i na hakattina ana hakaatoa TeAtua i roto Filipai tera e hukui ma Jisas Krai raa, hakapaa hoki ma na tama hakamattua i roto na hare lotu ia ma na tama e totokonaki raa.

² TeAtua te Tamana taatou raa ia ma TeAriki Jisas Krai ki kou atu te tauareka ma te noho laoi.

Te lotu Pol

³ Na vahao hakaatoa anau e maanatu kootou, anau e hakammaha ake TeAtua ma kootou;

⁴ tena na vahao hakaatoa anau elotu ma kootou raa, anau elotu roo ma te hihia,

⁵ e mee tammaki na ara kootou nitokonaki anau ki hehekau ma te Rono Tauareka raa, kaamata mai roo te aho kaamata raa haere no ttae te aho nei.

⁶ Ia tena anau eiroaroo pera ma TeAtua, te Tama nikaamata te hehekau nei i roto

kootou raa e me ki tokonaki roo kootou ki tae te hakaoti, i te Aho Jisas Krai raa.

⁷ Anau e maanatu tahi kootou! Ia e tonu hoki anau te isi na maanatu peenei i te vahi kootou, maitaname kootou hakaatoa e tokonaki roo anau i te vahi te hehekau TeAtua e kou mai anau raa, ia te saaita nei anau e noho i roto te hare karapusi, tena anau eisi te saaita e me kittana ki tattara ki tokonaki te Rono Tauareka raa ki moe tahi.

⁸ TeAtua eiroa pera ma te hakataakoto emmaha anau etattaraatu ma anau eisi i kootou raa e hamai i te hatu manava Jisas Krai Hokoia.

⁹ Anau elotu pera ma nalaoi kootou raa ki hohomo koi no hohomo, hakapaa ma te atamai hakamaoni ia ma te hakatonutonu e tonu raa,

¹⁰ kilavaa kootou te hirihiri hea e tauareka. Tena kootou e me ki hakattana i taha ma na mee sakkino hakaatoa, ia ki se isi na sara i te Aho Krai raa e tae mai.

¹¹ Na ora kootou raa e me kippii roo na mee taualleka hakamaoni tera Krai Hokoia e lavaa te kou atu ma na mahi ki hakammaha TeAtua.

Tiputipu te ora Pol

¹² Aku taina ma aku kave, anau e hihai ma kootou ki illoa pera ma na mee tera ni kapihi mai anau raa e tokonaki roo te Rono Tauareka raa ki ttoha.

¹³ Ia tena na soldia hakaatoa ia ma alaa tama hoki ku illoa pera ma anau e ponotia i roto te hare karapusi raa e mee anau he tama hehekau ma Krai.

¹⁴ Tena te noho anau i roto te hare karapusi nei e tokonaki tammaki na hakattina ana ki hakattina hai mahi i TeAriki, tena na tama raa

ku oo roo no se mattaku te takutaku na tattara TeAtua raa.

¹⁵ Hakamaoni, e isi na tama e takutaku i te vahi Krai, maitaname laatou e manava kkere, ia ni tama e hihhai ki hakatauttau, e meia alaa tama e takutaku ma na hakataakoto taualleka.

¹⁶ Na tama nei etakutaku ma telaoi, maitaname laatou e illoa pera ma TeAtua e kou mai te hehekau nei i anau ki tattara atu te hakamaoni te Rono Tauareka raa.

¹⁷ Alaa tama setattara te hakamaoni Krai, e meia laatou etattara ma na hakataakoto sakkino, na tamaraa emannatu ma laatou eme kippena namee kimee te hakataakoto anau raa ki haeo tesaaita anau enoho iroto te hare karapusi raa.

¹⁸ Niaina! Anau e hihia koi, e mee tammaki na ara taatou elavaa tetakutaku ake Krai inatama, niaina taatou etakutaku ma na hakataakoto haeo ia ma na hakataakoto taualleka. Tena anau eme ki tauhano te noho hihia,

¹⁹ maitaname anau e iroa pera ma itevahi nalotu kootou ia ma tetokonaki tera e hamai TeAnana Tapu Jisas Krai raa, anau eme ki hakattana ria i taha ma te hare karapusi nei.

²⁰ Te hakataakoto e rahi ia ma te hihai anau peeraa anau ki selavaa tetteiho ma hea anau e ppena nei, ki ssau pera ma na saaita hakaatoa koi, ia taohimua tesaaita nei, tena anau etuu se matakua ki lavaa anau te hakammaha Krai ma te tinotama anau, niaina anau koi ora, ia niaina ma anau ku mate.

²¹ Kaa te oraraa hea? Ite iroa anau, te oraraa ko Krai. Te mate anau raa eme ki tokonaki ki ttoha te Rono Tauareka raa.

²² Emeia, kame anau e ora koi, anau e lavaa te ppena tammaki na mee taualleka, tena anau se iroa te hirihiri te ora hee anau e hihai.

²³ E rua na hakataakoto e ttiri tahi anau. Tena te mee e tauareka roo, anau kitiaki te ora nei, tena ku haere no noho ma Krai;

²⁴ e meia, te mee hakamaatua roo; anau ki ora ki tokonaki kootou.

²⁵ Anau e iroa hoki te mee nei, ia tena anau e iroa pera ma anau eme ki ora. Anau eme ki noho koi ma kootou ki tokonaki hakamarie kootou ki hihhia i na hakattina kootou raa,

²⁶ ia tesaaita anau enoho hakaraoi ma kootou raa, kootou eme ki isi roo na mee eme kitattara ahua hu ite vahi anau, emee kootou e hukui na ora kootou raa ma Jisas Krai.

²⁷ Ia tena te mee hakamaatua, kootou ki ppena na ora kootou raa ki ssau pera ma hea te Rono Tauareka Krai raa e hihai, ki mmata ma anau e lavaa te haere atu no mmata kootou ma ku sei. Anau e hihai ki rono pera ma kootou e ttuu mmua ma te hakataakoto hokotahi, tena kootou hakaatoa ki hai na mahi kootou ki hakattina te Rono Tauareka raa.

²⁸ Auu se mattaku na tama haeo raa; kootou ki hakattina, tena na hakattina kootou raa eme ki huriake natama naa pera ma laatou eme killano, tena kootou eme ki ora, maitaname TeAtua ko te Tama tera e kou atu na mahi kootou.

²⁹ Maitaname TeAtua ku oti te kou atu kootou na mahi ki hehekau ma Krai, ia semee ma kootou ki hakattina koi, emeia kootou ki hakalono llihu hoki ma Tama raa.

³⁰ Tena tesaaita nei taatou ki hakapaa hakaatoa noppuhu tetaua. Teenei ko tetaua tera kootou nikkite, ia nillono anau ni ppuhu

na saaita kullaka raa, tena anau koi ppuhu koi te taua nei.

2

Tauttari na tiputipu Krai

¹ Na ora kootou ma Krai raa e mee kootou ki i vi, tena te laoi Aia raa e mee kootou ki nnoho taualleka. Kootou ku nni ti ma TeAnana Tapu, tena kootou ku isi telaoi ia ma te manava aroha i alaa tama.

² Anau e meatu kootou ki too te maanatu hokotahi ki mee anau ki hihia, tena kutoo telaoi hokotahi, tena na hakataakoto ma na anana kootou raa ki hakanatahi.

³ Auu se ppena namee kihuriake pera ma kootou e mannako, ia ki mee pera ma kootou e hai ahu, e meia kootou kilaumarie ma alaa tama. Kootou ki hakammaha alaa tama ki raka i aruna ma kootou hokkootou.

⁴ Mmata hakaraoi hea teeraa tama e hihai, ia se mannatu koi hea kootou e hihai.

⁵ Na tiputipu kootou etau te isi raa ko na tiputipu tera Jisas Krai e isi raa.

⁶ Krai na vahao hakaatoa e ssau pera ma TeAtua, e meia Aia se isi te hakataakoto ma ki mee Aia ki ssau pera ma TeAtua.

⁷ Niaina ma Aia e isi na mahi, Aia e hihai koi ki kou mai hea Aia e isi, tena Aia ki hamai no mee pera ma he tama hehekau.

Aia e hamai no tipu pera ma he tama, tena Aia e ssau koi pera ma he tama.

⁸ Tama raa e pasemmu roo, tena e hakaronoro haere notae te saaita Aia ku mate raa,

teenaa ko te mate Aia i aruna te kros.

⁹ Teenaa ko te hakataakoto hokotahi nei koi tera TeAtua e too Tama raa no kkave i aruna, tena kikou ake Tama raa te inoa eraka i aruna na inoa roo hakaatoa.

¹⁰ Ia tena hakaatoa ki hakammaha te inoa Jisas raa, na tama hakaatoa i te vaelani ma te maarama nei, ia ma te maarama iraro raa eme kitteiho no tuthuri,

¹¹ tena hakaatoa eme kitattara pera ma Jisas Krais ko TeAriki, ia hakammaha na mahi TeAtua Tamana.

Ppena hea TeAtua e hihai

¹² Tena aku soa laoi roo, e ssau pera ma kootou e hakallono roo anau te saaita anau ni noho ma kootou raa, tena te meeroo e hakamaatua raa, kootou ki hakallono hoki anau te saaita anau enoho immao ma kootou raa. Tauhano te hehekau no porepore te mattaku ki too te ora hakamaoni,

¹³ maitaname TeAtua e hehekau tahi iroto kootou ki mee kootou ki hihhai ki tauttari hea Aia e hihai raa.

¹⁴ Ppena na mee hakaatoa, ia auu se tamumu, tena auu se hakatauttau,

¹⁵ ki se lavaa kootou te isi na sara, ia ki matahua kootou pera ma nitamalliki hakamaoni TeAtua tera ennoho iroto te maarama eppii na mee sakkino nei ia ma na tama hai ssara raa. Kootou ki mee pera ma na hetuu i te vaelani raa no hakamaahina atu na tama naa,

¹⁶ te saaita kootou e tattara atu na tattara te ora raa. Kame kootou eppena peenei, tena anau eme kitattara ahuroo kootou i te Aho

Krais raa, maitaname na mee kootou e ppena naa e huri ake pera ma na hehekau anau raa sellano marino.

¹⁷ Anau e me kihihia roo niaina ma anau e me kinnini na toto te ora anau raa pera ma he hoki i aruna na hoki kootou e hoki ake TeAtua i na hakattina kootou raa. Anau e hihai ma taatou ki hihhia hakaatoa.

¹⁸ Ia e ssau peeraa hoki, kootou hoki ki hihhia, tena kootou ku hihhia ma anau.

Timoti laaua ma Epafroditus

¹⁹ Kame TeAriki e hihai, tena anau e me ki kauna ria atu Timoti ki haere atu he saaita vahao nei koi, ki lavaa anau te too ni tattara i te vahi kootou ki hihia anau.

²⁰ Timoti ko tetama hokotahi koi e iroa na hakataakoto anau, tena aia e hihai kimee hakaraoi roo kootou.

²¹ Alaa tama emannatu koi hea laatou e hihhai raa, tena kuse mannatu hea Jisas Krais e hihai raa.

²² Tena kootou hokkootou e illoa pera ma Timoti e huri atu no kkite kootou te hakamaoni aia. Tena maaua ma Timoti e ssau pera ma he haitamana tera e hehekau hakaatoa no takutaku te Rono Tauareka raa.

²³ Tena anau e maanatu ma ki kauna ria atu Timoti te saaita anau ku iroa ma he hakataakoto peehee e me ki kapihi mai anau.

²⁴ Tena anau e hakatina TeAriki pera ma anau roo e lavaa te haere atu no mmata kootou he saaita.

²⁵ Anau e maanatu ma kame etauareka ki kauna ria atu Epafroditus tetaina taatou raa, tetama tera ni hehekau, tena kituu ite vahi anau kitattara ite Rono Tauareka raa, tena

aia hoki e hehekau notokonaki anau pera ma hetama hehekau kootou no hakataetae na tattara.

²⁶ Epafroditus e hihai roo ma ki haere atu no mmata kootou, tena aia e aroha e mee kootou ni llono ma aia e laavea.

²⁷ Hakamaoni aia ni laavea no taapiri ki mate. Emeia TeAtua e aroha tama raa, ia semee ma TeAtua e aroha koi tama raa, TeAtua e aroha hoki anau, tena te aroha Aia anau raa e rahi roo.

²⁸ Tena anau emaanatu haimahiroo ma ki kauna ria atu koi te tama nei ki haere atu no mmata kootou, ki hihhia kootou te saaita kootou ekkite aia raa, tena te aroha anau raa e me ki tere no rano.

²⁹ Tena kootou ki hihhia no too hakaraoi te tama nei pera ma he hakatina ana TeAriki. Huri ake te hakammaha kootou i na tama peenei ma te tama nei raa,

³⁰ maitaname aia se manako te ora aia, tena aia ni taapiri ki mate i te vahi na hehekau Krai ma kikou mai anau tetokonaki tera kootou hokkootou se lavaa te kou mai raa.

3

Te ora e tonu tahi hakamaoni

¹ Aku taina ma aku kave: ki hakaotioti atu, anau e hihai ma kootou ki hihhia e mee kootou ehukui ma TeAriki. Anau se maanatu ki vaakai atu niaa anau ku oti te taataa atu i mua raa, maitaname na tattara nei e me ki tokonaki kootou.

² Hakamattonu na tama tera e ppena na mee sakkino raa, na tama nei ni poi, na tama tera e soesoe tahi na tinotama laatou raa.

³ Teenei ko maatou nitoo te hakamaatino etapu hakamaoni, seai ma ko natama naa, maitaname maatou ehakamarumaru TeAtua ina mahi TeAnana Tapuraa, tena maatou e hihhia emee na ora maatouraa ehukui ma Jisas Krais. Maatou se hakammaha na tiputipu te maarama nei raa.

⁴ Hakamaoni, anau elavaa te hakatina ma namee peeneiraa elavaa te kapihi mai anau. Kame hetama kootou emaanatu ma aia e hakatina na tiputipu te maarama nei raa, tena te atamai anau i te vahi na mee nei raa e raka roo i aruna kootou:

⁵ Anau ettuu te hakamaatino etapuraa te saaita anau ni tae te latapu hokotahi te matua anau. Anau e haanau mai pera ma hetama Israel, he tama i roto te manava Benjamin, tena anau he Hibru hakamaoni. Anau he Farisi, tena anau e tautari na tuua na Jiu raa hakaatoa.

⁶ Anau e hihai roo ki hehekau ma TeAtua, tena anau ki kou ake na hakalono lihu e haeroo ina hakattina ana raa hakaatoa. Anau se isi na sara, kame taatou etattara ma taatou eme ki ttonu tahi i te vahi taatou e tauttari na tuua raa.

⁷ Emeia na mee hakaatoa anau ni maanatu ma ni mee taualleka raa, aaraa ni mee koi e haeroo i te vahi Krais.

⁸ Semee ma ko namee naa koi; anau emaanatu ma namee hakaatoa ni mee koi e haeroo i te vahi na mee e taualleka raa, teenaa ko te illoa Jisas Krais TeAriki taatou raa. Anau ku peesia na tiputipu hakaatoa, emee anau ku tautari Tama raa; anau emaanatu ma aaraa ni kaina koi ma kilavaa anau te too Krais,

⁹ tena ki hukui hakamaoni ma Tama raa. Anau ku se isi te tonu i te vahi anau hokonnau,

e ssau pera ma hea taatou e too te saaita taatou e tauttari na tuaa raa. Te saaita nei anau ku isi te tonu tera Krai ni kou mai i te vahi te hakatina anau i Aia raa, te tonu tera e hamai Te Atua i te vahi na hakattina taatou raa.

¹⁰ Hea anau e hihai hai mahi roo; anau e hihai ki iroa Krai, tena anau e hihai ki iroa na mahi te ora muri Aia raa, tena anau e hihai ki hukui ma Aia i na hakalono lihu Aia raa, tena ki ssau pera ma Aia i te mate Aia raa,

¹¹ e mee anau e hakatina pera ma anau e me ki mahike muri i taha ma te mate no ora.

Na tuhana taatou

¹² Anau se mee ma te ora anau raa ku tonu tahi. Anau e hahaivi hoki ki too te tuhana Jisas Krai ku oti te tanatana ma anau raa.

¹³ Aku taina ma aku kave, anau se maanatu pera ma anau ku oti te too te tuhana raa, e meia te mee hokotahi anau e ppena raa; anau ki ssiri hea i muri anau, tena anau ku hai na mahi anau ki too niaa koi mmoe mai i mua raa.

¹⁴ Ia tena anau e me ki tere ki tae te kaha ki too he tuhana; na tuhana i te vaelani tera Te Atua e tattara mai i na mahi Jisas Krai raa.

¹⁵ Taatou hakaatoa, na tama tera ku tuai ma na hakattina taatou raa e tau te isi na tiputipu peenei. E meia kame ni tama kootou e isi na tiputipu ekkee, Te Atua e me ki hakamaarama atu ki illoa kootou.

¹⁶ Niaina ma peehee, taatou ki haere tahi koi imua, tena kutauttari na tuaa tera taatou ni tauttari mai imua haere no ttae te saaita nei raa.

¹⁷ Aku taina ma aku kave, tauttari tahi na tiputipu anau raa. Kootou ki matamata hoki

na tama tera e tauttari na tiputipu e ttonu tera maatou ni hakamoe ma kootou raa.

¹⁸ Tammaki na vahao anau e tattara atu kootou na mee nei imua, tena te saaita nei anau ku tattara hakaraoi atu kootou ma tetani pera ma e tammaki na tama na ora laatou raa e mee laatou kise hakattina ite mate Krai i aruna te kros raa.

¹⁹ Te hakaotioti na tama naa e me ki oo i te kina te ahi raa, maitaname te atua na tama naa ko na mee tera te tinotama raa e hihai. Na tama naa e ahuahu na mee tera laatou e tau te napa raa, tena na tama naa e mamannatu koi na mee i roto te maarama nei raa.

²⁰ Na inoa maatou raa kum mau ite vaelani, tena maatou ku hakattari koi te Tokonaki taatou Te Ariki Jisas Krai raa kihamai itaha ma te vaelani.

²¹ Tama raa e me ki hakatike na tinotama haeo te maarama nei raa ina mahi Aia, tena kumee na tinotama raa kissau pera ma te tinotama Aia raa e tau areka. Te nei ko na mahi hoki Aia ni haku tumai na mee hakaatoa kirorohi Aia raa.

4

Na poroporo

¹ Ia tena, aku soa laoi roo, anau e hihai mahi roo kootou, ia tena anau ku se kite kootou! Kootou emeeroo anau no hihia, tena anau e ahuroo ikootou! Aku taina ma aku kave, kootou ki ttuu mau peenaa ina ora kootou ma Te Ariki raa.

² Yuodia koorua ma Sintike, anau e kainno atu koorua kitoo te maanatu hokotahi pera ma ni hai taina Te Ariki.

³ Ia tena akoe hoki taku soalaoro, anau e hihai ma akoe ki tokonaki na h hine nei, e mee na h hine nei ni hehekau na mahi laatou ma anau ki takutaku te Rono Tauareka raa, hakapaa hoki ma Klemen ia ma alaa tama hoki tera ni hehekau ma anau raa, tena na inoa laatou raa em mau hoki i roto te launiu te ora raa.

⁴ Kootou ki hihhia tahi i te huhukkui kootou ma TeAriki raa. Anau e vaakai atu hoki; kootou ki hihhia!

⁵ Huri ake na tiputipu taualleka i na tama hakaatoa. TeAriki se roroa ku hamai.

⁶ Auu se mamannatu tammaki na mee, e meia i roto na lotu kootou raa hakaatoa, kootou ki kainno ake TeAtua niaa kootou e hihhai raa, ia kainno ake TeAtua ma na hatu manava taualleka na vaha o hakaatoa.

⁷ Tena te noholaoi TeAtua tera em maoro ma te atamai te tama raa e me ki tokonaki kootou ki mee na hatu manava ia ma na pohouru kootou raa ki mallama e mee kootou e hukku i ma Jisas Krai s.

⁸ Aku taina ma aku kave, ki hakaotioti na tattara anau nei, kootou ki mamannatu tahi na mee e taualleka tera na tama e hihhai raa: na mee tera e hakamaoni, ia na mee taualleka, ia na mee e ttonu, ia na mee e matahua, ia na mee te laoi ia ma na mee e hakanaani u raa.

⁹ Haaite ki tauttari hea anau ni akoako atu ia ma hea kootou ni too i na tattara ia ma hea kootou ni k kite anau ni ppena raa. Tena TeAtua tera ni kou mai te noholaoi raa e me ki nnoho ma kootou.

Pol e hakammaha na tama i Filipai

¹⁰ Anau e hihia roo, tena ki hakammaha TeAriki, maitaname kootou e mannatu roo

kitokonaki anau, essau pera ma kootou nitokonaki anau imuaraa. Niaina kootou sehaiara elave kitokonaki anau vahao nei, emeia anau eiroa pera ma kootou emannatu tahi koi anau.

¹¹ Ia anau se tattara atu peenei ma e meekootou ku ssiri anau, emeia anau e akoako ria ki noho varatoa ma hea anau e isiraa.

¹² Anau eiroa hea i roto taatou te saaita taatou e hihhai namee, ia anau eiroa hoki hea i roto taatou te saaita taatou e isi tammaki namee raa. Anau eiroa hea e huuna ria raa, ia anau eiroa pera ma anau e tuutuu laoi koi na vahao hakatoa, niaina anau e pohu, ia niaina ma anau e hikai, ia niaina anau e isi tammaki namee, ia niaina ma anau se isi tammaki namee.

¹³ Anau eivi teppena namee hakaatoa, maitaname Krai e kou mai na mahi Aia raa i anau.

¹⁴ Emeia kootou etaualleka roo emee kootou nitokonaki anau te saaita anau nittiri na hakalono lihu raa.

¹⁵ Kootou natama i Filipai raa e illo laoi roo te saaita anau nihaere itaha ma Masedonia ina aho kaamata roo te Rono Tauareka raa ni kaamata ria no takutaku raa. Teena ko te hare lotu kootou naa koi ni tokonaki anau, tena kootou ko natama ennoho ma anau na saaita taualleka ia ma na saaita haeo raa.

¹⁶ Ellava navahao anau e hihai namee, tena kootou etokonaki nokoumai hea anau e hihai raa.

¹⁷ Ia semee pera ma anau e hihai koi kitoo nahoki kootou raa, emeia anau e hihai kikite pera ma kootou kutoo te ora hakamaoni i roto na ora kootou.

¹⁸ Ia teenei telauniu anau e kou atu kootou

ina mee hakaatoa kootou nikou mai anau raa. Tena nahokiraa ettoeroo ma hea anau e hihairaa! Epafroditus e kou mai nahoki kootou raa, tena namee hakaatoa anau etoo tesaaitaneiraa erakaroo ma hea anau e hihairaa. Nameeraa essau pera ma he hoki emanoni kootou ehoki ake TeAtua tera TeAtua e hihia roo.

¹⁹ TeAtua anau raa eme kihoki atu namee hakananniu hakaatoa Aia eisiraa ma kootou ina mahi Jisas Krai.

²⁰ Kou ake te hakammaha e rahi i TeAtua taatou Tamana na vahao hakaatoa! Amen.

Na tattara hakaoti

²¹ Na tattara hihhia anau inatama hakaatoa tera e hukui ma Jisas Krai raa. Na hakattina ana itekina nei raa ehakapaa ma anau nokou atu natattara hihhia laatou hoki.

²² Natama hakaatoa itekina nei ehakattina TeAtua raa ekou atu natattara hihhia laatou, taohimua natama iroto tehare tetuku haka-maatua i Rom raa.

²³ Namahi TeAriki Jisas Krai kinnoho ma kootou hakaatoa.

Nukumanu
The New Testament in the Nukumanu language of
Papua New Guinea
Nupela Testamen long tokples Nukumanu long
Niugini

copyright © 2020 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Nukumanu

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2023-03-22

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source
files dated 22 Mar 2023

54439682-f8e2-586d-98e1-295d02f74287